

[Hedtoft-Hansen.]

kussion, der nu er i Gang paa Foranledning af det foreliggende Lovforslag, er nævnt som et afskrækkende Tegn paa, at Væsener, der henlægges under Staten, har en Tilbøjelighed til at vokse ud over det rimelige Grænser, er det jo en Argumentation, som slet ikke tager Hensyn til den Kendsgerning, at Opklaringen af en Række Forbrydelser nødvendigvis maatte og fremtidig ogsaa vil overgaa til Statspolitiet og slet ikke kan magtes af de lokale Politimyndigheder. Den almindelige Udvikling af Færdselsmidlerne har jo ogsaa givet Forbryderne udvidet Operationsbasis, og vi ser Gang paa Gang, hvorledes Forbrydere, ikke mindst Tyve og Brandstiftere, paa meget kort Tid opererer inden for mange Politikredse, ja, faktisk gør hele Landet til Operationsbasis. Det er, sagde en kyndig Statspolitiebedsmand, jeg søgte nærmere Oplysninger hos, mere og mere almindeligt, at en Forbryder, der f. Eks. bor i København, stjæler en Bil i Søndre Birk; med den foretager han maaske paa en Nat 20 Togter til flere Byer inden for forskellige Politikredse, efterlader Bilen et eller andet Sted og tager med Morgentoget tilbage til København. Jeg nævner dette her, fordi jeg samtidig hermed vil understrege, at en af Aarsagerne til Statspolitiets Vækst er denne Udvikling i Forbrydernes Art, men det er tillige et meget væsentligt Argument for den Centralisering af Politiet, som er det bærende Princip for nærværende Lovforslag. Endvidere, lad mig føje det til, skal man jo, naar Talen er om Forklaringen paa Statspolitiets Vækst siden Starten, erindre, at med Retsreformens Gennemførelse i 1919 gik, saa vidt jeg ved, en Del af det kommunale Politie, som indtil da særlig havde beskæftiget sig med kriminelle Sager, samlet over til Statspolitiet. Og endelig bør man heller ikke glemme den Række af nye Opgaver med Fremmedtilsyn og lignende, som Verdenskrigen og de efter Krigen følgende politiske Sammenbrud i Europa har givet Statspolitiet; her i København er f. Eks. ca. 25 Mand af Statspolitikorpset optaget alene af Fremmedtilsynet.

Er der nu nogen særlig Anledning til denne Sammenslutning af Stats- og kommunalt Politie, som det foreliggende Lovforslag giver Udtryk for? Ja, man røber jo ikke nogen Hemmelighed ved at fortælle, at Samarbejdet mellem Stats- og kommunalt Politie i den forløbne Tid ikke overalt har været, som det burde være. Uden at være i Stand til at tage Parti for den ene

eller den anden Part vil jeg hævde, at den nuværende Deling af Politiet i et Ordens- og Statspolitie meget let fører til en Rivalisering, som baade af politie- og samfundsmæssige Grunde er af det onde. Under den nuværende Ordning har Ordenspolitiet sine og Statspolitiet sine ret skarpt afgrænsede Omraader, som man mange Steder vaager ret skinsygt over. Dette Modsætningsforhold er flere Gange kommet til Orde paa forskellige Maader, bl. a. i de paa-gældende Politieorganisationers Blade, og dette Modsætningsforhold har skabt Gnidninger og Uro inden for denne betydningsfulde Ætat.

At tage Stilling i denne Strid ønsker jeg, som sagt, ikke, men derimod at fremhæve, at Borgerne i dette Land maa have Krav paa, at Politiet virker som en Enhed, saaledes at naar man henvender sig til en Politimand, sørger han for at udføre de Opgaver, Politiet har, enten de er af ordensmæssig eller af kriminel Karakter.

Det principielt uholdbare og faktisk uheldige i den nuværende Tvedeling af Politiet fremhæves allerede meget stærkt af den i 1926 afgivne Kommissionsbetænkning angaaende Politiets Forhold. Der gøres heri opmærksom paa, at det formelle Kriterium, som man i ældre Tid med nogen Føje kunde opretholde, at det først og fremmest var Statspolitiets Opgave at paase Overholdelsen af Statens Love, medens det tilkom Kommunalpolitiet at sikre Gennemførelsen af lokale Vedtægter, ikke længere lader sig opretholde. Det hedder i den nævnte Kommissionsbetænkning — jeg beder den højtærede Formand om Til-ladelse til et meget væsentligt Citat —:

„Det ligger i Tidsaanden og hele Udviklingen, at de sociale Fællesinteresser inden for et givet Samfund efterhaanden bliver saa alt beherskende, at der levnes liden eller ingen Plads til lokale Interesser eller Værdier, uden at disse sanktioneres af Staten og saaledes middelbart selv bliver Statsinteresser. Den stadige Forskydning, der finder Sted paa dette Omraade, giver sig Udslag i, at mangfoldige Forhold, hvis Ordning tidligere overlodes til kommunale Vedtægter, nu er ordnede ved Statens Love, jfr. saaledes Loven om Pantelaanervirk-somhed og Handel med brugte Genstande af 6. Maj 1921, Loven om Lukketid for Butikker og Lagre m. v. af 30. Juni 1922, Færdselsloven af 1. Maj 1923, Beværterloven af 29. Marts 1924 o. m. fl. Denne Bevægelse vil utvivlsomt fortsættes og har allerede nu i den Grad